

Lausuntopyyntö YM14/400/2017

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO JÄTELAIN MUUTTAMISESTA

Ympäristöministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa 15.8.2017 mennessä luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2018.

Yhdyskuntajätehuollon vastuunjakoa koskevia jätelain säännöksiä muutettaisiin pääministeri Sipilän hallituksen ohjelman mukaisesti. Kuntien vastuu rajattaisiin pääosin asumisesta syntyvään jätteeseen. Kunnan vastuulla säilyisivät kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan yhdyskuntajätteen jätehuolto sekä maa- ja metsätalouden vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely.

Luonnoksen mukaan jätelain sekä julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön yhteensovittamiseksi lisättäisiin tarpeelliset sidosyksiköjä koskevat säännökset. Markkinaehtoista toimintaa rajoittava ulosmyynnin osuus olisi pysyvästi 10 %. Lisäksi täsmennettäisiin kunnan toissijaisten jätehuoltopalvelujen järjestämiseksi säädettyjä edellytyksiä. Läpinäkyvyyden varmistamiseksi kunnan jätehuoltopalvelujen kirjanpitovelvoitteita sekä jätteen kuljettajan tiedonantovelvollisuutta täsmennettäisiin.

Sidosyksikkösäätely

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettu 10 % pysyvä poikkeus hankintalain sidosyksikkösäännöksestä tarkoittaisi jätehuoltomarkkinalla sitä, että kunnalla on ensinnäkin yksinoikeus omien laitostensa ja alueensa asukkaiden yhdyskuntajätteisiin, tämän lisäksi kunta tarjoaa ns. toissijaista jätehuoltopalvelua (TSV) tilanteissa, joissa on puute markkinaehtoisesta tarjonnasta ja tämän liiketoiminnan ohella kunnallinen jätelaitos voisi vielä myydä kaupallisen tarjonnan kanssa kilpailevia jätehuoltopalveluja määrällä, joka on 10 % sen liikevaihdosta ilman, että se menettäisi asemansa kilpailulta suojattuna kunnan sidosyksikkönä.

Hankintalain (1397/2016) kokonaisuudistuksen eduskuntakäsittelyn aikana tuotiin esiin väitteitä, että jätemarkkinan erityispiirteistä johtuen alalle tarvittaisiin muita toimialoja korkeampi sidosyksikölle sallittu ulosmyyntiprosentti. Hankintalakiin otettiin asian epäselvyyden vuoksi jätealaa koskeva erityinen siirtymäaika, jotta todellinen tarve yleislaista poikkeamiselle voitaisiin tarkemmin selvittää.

Kuten lausunnolla olevassa luonnoksessa hallituksen esitykseksi todetaan, talousvaliokunnan mietinnön (TaVM 31/2016 vp) mukaan jätemarkkinan osalta *hankintalain mukaiset prosenttiosuudet eivät yksin aiheuttane kohtuuttomuutta, mutta hankintalain mukaisen yleisen siirtymäajan epäiltiin saattavan johtaa varsin hankaliin toimintojen sopeuttamistilanteisiin*. Talousvaliokunta piti selvitettyinä, että prosenttilukua väliaikaisesti nostamalla nämä sopeuttamistoimet olisivat merkittävästi helpommin toteutettavissa. Jätehuollon alalla toimiville sidosyksiköille säädettiin hankintalakiin yleisen vuoden 2018 loppuun olevan 10 %:in sallitun sidosyksikön ulosmyyntirajan lisäksi vuoden 2017 ajaksi erityisen 15 %:in ulosmyyntiraja.

Ympäristöministeriön perustamassa jätelain muuttamista selvittävässä työryhmässä pyrittiin selvittämään tarve pysyvälle poikkeukselle hankintalain mukaisesta sääntelystä. Työryhmän työskentelyn aikana ei saatu sellaista selvyyttä alan markkinan rakenteesta, joka selittäisi sen, miksi kyseisellä markkinalla kunnallisten toimijoiden täytyisi saada toimia suojatussa sidosyksikköasemassa markkinoilla enemmän kuin muilla aloilla. Työ- ja elinkeinoministeriö jätti eriävän mielipiteen työryhmän loppuraporttiin hankintalain yleisestä sääntelystä poikkeavaan sidosyksikön ulosmyyntiprosenttiin liittyen. Jätehuollon alalla ei ole sellaisia erityispiirteitä, jotka edellyttäisivät muita aloja korkeampaa ulosmyyntirajaa. Tästä syystä jätelakiin ei tulisi ottaa sidosyksikön ulosmyynnin osalta hankintalaista poikkeavaa sääntelyä.

Myöskään lausunnolla olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi ei ilmene riittäviä syitä poikkeukselle, vaan poikkeusta on lähtökohtaisesti selitetty sillä, että useilla yhtiöillä raja käytännössä ylittyy tälläkin hetkellä sekä liiketaloudellisilla perusteilla viitaten edellytyksiin pitää yllä toissijaista jätehuoltopalvelua. Ehdotetun poikkeuksen täsmälliset syyt ja mahdolliset vaikutukset jäävät epäselviksi, eikä markkinaa ja sen toimintaa ole selvitetty sillä tarkkuudella, joka mahdollistaisi asian luotettavan arvioinnin ja poikkeuksen perustelemisen.

Työ- ja elinkeinoministeriö ei pidä perusteltuna hankintalain yleistä sidosyksikkösäännöstä korkeamman pysyvän poikkeuksen säätämistä jätehuollon alalle. Yleislaista ei tulisi poiketa erityislailla ilman erityisen painavaa syytä. Tällaista syytä ei asian selvittämisestä huolimatta ole löytynyt.

Hankintalaista poikkeavaa korkeampaa sidosyksikköprosenttia tulee sen sijaan pitää haitallisena jätemarkkinan toimivuuden kannalta useasta syystä. Ulosmyyntiprosentista päätettäessä tulee huomioida jätemarkkinalle tyypilliset tasapuolisen kilpailun edellytysten kannalta epäedulliset piirteet. Jätemarkkinalla kilpailee suuria kunnallisia yrityksiä pienten yksityisten yritysten kanssa. Sidosyksikköaseman turvin nämä kunnalliset yritykset saavat kilpailulta suojatun aseman sopimussuhteissaan kuntaan. Lisäksi alan toiminnalle muutoin tärkeän TSV -palvelun tuoma volyymietu on omiaan jo sellaisenaan antamaan näille kunnallisille yhtiöille edullisemman aseman kilpailuilla markkinoilla. Edelleen markkinan ominaispiirteenä oleva kunnan yksinoikeus liiketoimintaan joidenkin yhdyskuntajätteen lajien osalta vääristää markkinoilla olevien yritysten tasapuolisia kilpailumahdollisuuksia. Tämän ohella kilpailuasetelmaa vääristää se, että palveluiden tuottamiseen tarvittava infrastruktuuri on pääosin kuntien yhtiöiden omistuksessa tai sidottuna vain niiden käyttöön pitkillä yksinoikeussopimuksilla.

Jos kunnallisten yhtiöiden halutaan myyvän markkinoille hankintalain sidosyksikkösääntelyn sallimaa määrää enemmän, voivat ne luopua sidosyksikkösuhteesta kuntaan ja toimia markkinoilla tältä osin tasavertaisessa asemassa yksityisten yritysten kanssa. Sidosyksikön ulosmyynnin rajaaminen ei tarkoita si-

tä, että hankintayksiköillä ei voisi olla määräysvallassaan myös laaja-alaisesti markkinoilla toimivia yksiköitä, mutta hankintayksiköt eivät voisi tehdä näiltä hankintoja kilpailuttamatta. Hankintayksikön on siten valittava haluamansa toimintamalli, eli haluaako se palvelujensa tuottajan toimivan lähinnä sisäisenä, omistajillensa palveluja tarjoavana yksikkönä vai myös laajemmin kilpailuilla markkinoille palveluja tarjoavana yksikkönä. Kunta voi halutessaan myös eriyttää eri toiminnot kahteen eri oikeushenkilöön. Yhtäaikainen merkittävä toiminta markkinoilla ja suorahankinnat omistajayhteisöltä eivät kuitenkaan ole suuressa mittakaavassa kilpailun toimivuuden näkökulmasta mahdollisia. Markkinan koko potentiaali tuottaa innovaatioita, kasvua, vientiä ja kansainvälistymistä on mahdollista hyödyntää vain, jos alaa uudistetaan rohkeasti antaen tilaa myös yksityisten pk -sektorin yritysten osaamiselle.

Hankintalain hallituksen esityksen vaikutusarvioissa todetaan yleisellä tasolla sidosyksiköiden ulosmyynnin rajaamisesta, että sen rajaaminen vähentää sidosyksiköiden toiminnan haitallisia vaikutuksia markkinoihin, sillä nämä yksiköt voisivat muutoin hyötyä kilpailussa muiden markkinatoimijoiden kanssa muun muassa hankintayksiköltä tulevasta vakaasta kysynnästä, kilpailuttamatta jätetyn sopimuksen sisältämästä mahdollisesta ylikompensaatiosta, tarjouskilpailuun osallistumatta jäämisen eduista transaktiokustannuksissa sekä esimerkiksi hankintayksikön kanssa työskentelystä syntyvästä maine-eduista. Sidosyksiköiden ja hankintayksiköiden yhteistyön haitallisten markkinavaikutusten vähentyessä kilpailun voidaan arvioida tehostuvan, mikä voi johtaa halvempiin hintoihin tai parempaan hinta-laatusuhteeseen ja siten julkisten varojen tehokkaampaan käyttöön. Etenkin paikallisen kilpailun ja yritystoiminnan voidaan arvioida tehostuvan, koska paikallisalueella usein liiketoiminnaltaan merkittävä sidosyksikkö ei voisi nauttia sidosyksikköhankintojen luomista kilpailueduista ja koska laaja-alaisesti markkinoilla toimivilta sidosyksiköiltä tehdyt hankinnat tulisi vaihtoehtoisesti avata markkinoille avoimin ja syrjimättömin hankintamenettelyin.

Jätealalla toimivien yksityisten yritysten kokemuksen mukaan kunnallisille toimijoille annetut yksinoikeudet, näiden hallinnassa oleva myös yksityisten yritysten toiminnalle ja kilpailun toimivuudelle välttämätön infrastruktuuri, yleinen avoimuuden puute sekä suurten kunnallisten yhtiöiden toiminta kilpaillulla markkinalla vääristävät jätemarkkinaa. Jätesektori on kasvava ja kehittyvä ala, joka kaipaa uudistusta, jotta yritysten liiketoimintamahdollisuudet, innovatiivisuus ja kehittyvien tekniikoiden vientimahdollisuudet turvataan. Markkinan luonteesta johtuen olisi erityisen haitallista, jos kunnallisten toimijoiden asemaa vielä vahvistettaisiin sallimalla niille suurempi väljyys toimia kilpailluilla markkinoilla suojatussa sidosyksikköasemassa.

Jätealalla on esitetty olevan joillain alueilla tai joissakin jätelajeissa puutteita markkinatarjonnasta. Tarvetta korkeammalle ulosmyyntiprosentille ei kuitenkaan voida perustella markkinapuutteella. Alalla on käytössä muista aloista poikkeava ns. toissijainen jätehuoltovelvollisuus (TSV), jonka tarkoituksena on markkinapuutetilanteessa turvata palvelut kaikilla alueilla. Tätä TSV -palveluiden liikevaihtoa ei lasketa sallitun ulosmyyntiprosentin sisään. Ulosmyyntiprosentissa huomioidaan lähtökohtaisesti vain yksityisten yritysten kanssa suoraan kilpaileva puhtaasti kaupallinen toiminta. Näin palvelut tuleva turvatuksi markkinapuutetilanteissa, eikä jätehuoltoalalla siten ole tarvetta muita aloja korkeammalle ulosmyyntiprosentille.

Muut keskeiset ehdotukset

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan yhdyskuntajätehuollon vastuunjako koskevaa **jätelain 32 §:ää** muutettaisiin siten, että sosiaali- ja terveystalouksissa ja koulutustoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte sekä julkisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä muu yhdyskuntajäte poistuisi kunnan vastuulta lukuun ottamatta kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyviä tällaisia jätteitä. Myös maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen käsittely säilyisi kunnan vastuulla. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää vastuunjaon muuttamista kannatettavana. Kunnan vastuulle säädetystä jätteestä syntyvä velvoite näyttäytyy muiden alan toimijoiden näkökulmasta yksinoikeutena, joka rajoittaa yritysten elinkeinonharjoittamisen mahdollisuuksia. Tällaisten yksinoikeuksien rajaamista mahdollisimman kapeaksi voidaan pitää kilpailun toimivuuden kannalta positiivisena kehityksenä. Voimassa olevan jätelain eduskuntakäsittelyn yhteydessä perustuslakivaliokunta kiinnitti erityisesti huomioita elinkeinovapauteen jätealalla. Perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan, että kunnan mahdollisuus vastata itse jätteen käsittelystä tai siirtää jätteen käsittely kuntien omistamalle yhtiölle voi joissakin tapauksissa käytännössä johtaa sekä perustuslain ympäristövastuusäännöksen toteutumisen että elinkeinovapauden kannalta epätoivottavaan tilanteeseen. Lausunnon mukaan näin on etenkin silloin, jos kunta tai kuntien omistama yhtiö huolehtii käsittelystä, vaikka yksityiset yritykset joiltain osin pystyisivät tarjoamaan etusijajärjestyksen toteutumisen kannalta parempia jätteiden käsittelytapoja. Nyt tehtävä muutos parantaa tilannetta elinkeinovapauden näkökulmasta.

Jätelain 33 §:ssä tarkoitettua kunnan toissijaista jätehuoltovelvollisuutta (TSV) ja siihen liittyviä menettelyjä ehdotetaan hallituksen esitysluonnoksessa täsmennettäväksi. Kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun edellytyksenä tulisi olla todellinen markkinapuute. Tämän vuoksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset kunnan jätehuollon palvelutarjontaa koskevasta selvilläolovelvollisuudesta. Jätemarkkinan toimivuuden kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että TSV -jätteen vastaanottoon liittyviä menetelmiä kehitetään niin, että TSV -säännös ei vaikeuta yritysten toimintaa markkinaehtoisien jätteen osalta. Jo voimassa olevan jätelain eduskuntakäsittelyn yhteydessä ympäristövaliokunta kiinnitti huomioita siihen, että TSV -palvelu on poikkeusluonteinen tilanne ja se ei saa muodostua yksityisen elinkeinotoiminnan esteeksi. Myös jätelain muuttamista selvittävän työryhmän keskusteluissa kiinnitettiin huomiota siihen, että voimassa olevan jätelain muotoilu ei ole aina riittänyt takaamaan sitä, että kilpailu jätemarkkinalla olisi toimivaa ja tasapuolista. Tällä kertaa lakia uudistaessa on tärkeää huomioida kaikki näkökohdat, jotka edistävät alan toimivuutta ja sen kehittämistä. Nyt on luotava luotettava mekanismi sen varmistamiseksi, että TSV -palveluna vastaanotettava jäte ei mene sekaisin markkinaehtoisien toiminnan kanssa. Pelkkä säännös selvilläolovelvoitteesta ei kuitenkaan takaa sitä, että kunnalla on olemassa reaalin keino selvittää alueensa jätehuollon palvelutarjonta. Markkinapuutteen olemassa olon todentamista ei voi myöskään jättää vain TSV -palvelua pyytävän jätteen haltijan vastuulle. Silloin kun tällaista toimivaa mekanismia ei ole, ei kunnan ole mahdollista täyttää lainmukaista selvilläolovelvollisuuttaan. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää säännöstä tärkeänä ja kannatettavana, mutta ennen sen hyväksymistä tulee varmistaa, että sen noudattamiseen sitoudutaan ymmärtäen millaisia keinoja se toteutukseen vaatii.

Myös kuntien jätehuoltoyhtiöiden **jätelain 44 §:n** mukaisia kirjanpitovelvoitteita ehdotetaan täsmennettäväksi nykyisestä siten, että niiden tulisi lakisääteisen ja markkinaehtoisien toiminnan ohella eritellä kirjanpidossaan myös kunnan toissijainen jätehuoltopalvelu soveltuvin osin kirjanpitolakia noudattaen. Jät-

teenkuljettajan tiedonantovelvoitteisiin tehtäisiin kirjanpidollisen erittelyn toteuttamiseksi tarpeelliset muutokset, minkä lisäksi hyväksytyn tilintarkastajan tulisi antamallaan lausunnolla varmentaa jätteenkuljettajan antamien tietojen oikeellisuus. Ministeriö pitää tätä kannatettavana, koska kunnalla täytyy olla käytösään riittävät tiedot vastaanottamiensa jätelajien osalta. Muutoin on olemassa riski siitä, että kunta ottaa vastaan markkinaehtoista jätettä TSV -palveluna. Lisäksi kunta tarvitsee tarkat tiedot pystyäkseen valvomaan sidosyksikkörajan noudattamista.

Työ- ja elinkeinoministeriö ehdottaa **jätelain 145a §:n** yksityiskohtaisten perusteluiden teknistä täydentämistä TSV -myynnin asemasta ulosmyynnin suhteen seuraavasti: "Kunnan toissijaisen jätehuoltopalvelun liikevaihtoa ei lasketa ehdotettuun ulosmyyntirajaan, sillä kyse on siltä osin kuntien lakisääteisestä velvollisuudesta tuottaa palvelu markkinapuutetilanteessa. Velvoite ei ylipäänsä ole voimassa, jos markkinoilla on muuta palvelutarjontaa. Tulkinta täyttäisi myös direktiivin 2014/24/EU mukaisen edellytyksen, jonka mukaan tehtäviä suoritettaisiin niiden velvoitteiden täyttämiseksi, jotka jätelaitos on vastaanottanut siihen määräysvaltaa käyttävältä taholta."

Jätemarkkinan kehittäminen

Sekä hankintalain eduskuntakäsittelyn että jätelain muutosta pohtineen työryhmän työskentelyn aikana ilmeni, että jätemarkkinoilla toimivien osapuolten käsitykset markkinan rakenteesta, toiminnasta, ongelmista ja relevanteista toiseikoista poikkeavat huomattavasti toisistaan. Tästä syystä työ- ja elinkeinoministeriö pitää hyvänä sitä, että ympäristöministeriö on ryhtynyt selvittämään sekä mahdollisen markkinapaikan perustamista että alalla pullonkaulaksi muodostuneen infrastruktuurin mahdollisen avaamisen selvittämistä.

Kilpailu jätemarkkinalla voi vääristyä muun muassa sen vuoksi, että vain kunnallisilla toimijoilla on pääsy sellaiseen infrastruktuuriin, jota on rakennettu julkisella rahoituksella. Lisäksi kilpailun toimivuutta häiritsee läpinäkyvän tiedon puute markkinoilla liikkuvista jäte-eristä ja niiden luonteesta TSV -palveluun kuuluvana tai markkinaehtoisena. Nämä kaksi ongelman aiheuttajaa ovat jo pitkään aiheuttaneet negatiivista synergiaa. Yritykset eivät ole tietoisia liike-toimintamahdollisuuksista ja palveluiden kehittämisen tarpeesta kunnallisten toimijoiden ottaessa vastaan jätteitä TSV -palveluna, vaikka nämä jäte-erät saattaisivat toisenlaisten markkinaolosuhteiden tai -informaation vallitessa olla markkinaehtoisia. Ongelmaa korostaa se, että markkinapuutteen poistamiseksi - toimintaa kehittämällä - tarvittava infrastruktuuri on varattuna vain julkisten toimijoiden käyttöön.

Alan avoimuutta on lisättävä, jotta yritykset saavat tietoa olemassa olevista liiketoimintamahdollisuuksista. Tällä hetkellä markkinaehtoisen toiminnan ulkopuolelle jäävän TSV -palvelun osalta ei ole saatavissa avoimesti tietoa. Myös kuntien tulisi olla selvillä alueensa markkinatilanteesta ja lisäksi löytää keino jakaa tätä tietoa. Arvioita markkinapuutteen olemassa olosta ei voida jättää pelkästään palvelua tarvitsevien yritysten vastuulle. Markkinapaikan kehittämiseen liittyvän työn lopputulos ei ole vielä tiedossa eikä sen perustamisesta ole varmuutta. On todennäköistä, että sen kehittäminen tulee olemaan kesken jätelain eduskuntakäsittelyn aikana. Tästä syystä olisi perusteltua ottaa jo tässä vaiheessa jätelain muutostyön osaksi konkreettinen suositus läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Kevyenä menettelynä markkinapuutteen kartoittamiseksi olisi mahdollista hyödyntää sähköistä julkisten hankintojen ilmoittamista varten rakennettua HILMA -järjestelmää. Myös uusi hankintalaki kannustaa hankin-

tayksiköitä tekemään markkinakartoitusta ennen kilpailutuksen aloittamista. Markkinakartoitusta varten HILMAan on rakennettu vapaamuotoinen lomake, jota hyödyntämällä myös kunnat voisivat halutessaan selvittää markkinatilannetta. Tämän olemassa olevan kanavan nopea käyttöönotto toisi kaivattua avoimuutta siihen saakka kunnes markkinapaikkaselvitys saadaan tehdyksi ja markkinapaikka perustetuksi. Markkinapaikan perustaminen on kuitenkin joka tapauksessa ensiarvoisen tärkeää alan avoimuuden turvaamiseksi. Sen perustamiseen täytyy sitoutua niin vahvasti, että perustaminen onnistuu ja sen edellyttämät lakimuutokset saadaan nopeasti tehdyksi huolimatta työhön mahdollisesti liittyvistä käytännön haasteista.

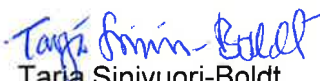
Avoimuuden lisäämisen ohella jätelakityöryhmän loppuraportissa sovitun infrastruktuurin avaamisen selvittämisen onnistunut läpivieminen on keskeistä alan yritysten toimintaedellytyksille. Alalle on syntynyt pitkäaikaisia yksinoikeuteen perustuvia sopimussuhteita ja jätelaitoksen infrastruktuurin omistukseen perustuvia rakenteita. Tämä kehitys edesauttaa ja ylläpitää markkinoiden sulkeutumista kunnallisten yritysten kanssa kilpailevilta yksityisiltä yrityksiltä niin tehokkaasti, että alan toimintaedellytykset vaarantuvat. Rakenne pitää myös osaltaan keinotekoisesti yllä tarvetta TSV -palveluille. Silloin kun yksityisillä alan toimijoilla ei ole käytettävissä tarvittavaa käsittelyinfrastruktuuria ne eivät voi kehittää palveluitaan ja jätteenhaltija joutuu markkinatarjonnan puutteen vuoksi turvautumaan kunnan TSV -palveluun. Alan markkinarakennetta tulee selvittää sen ratkaisemiseksi miten vain kunnallisten yhtiöiden käytössä oleva alalle välttämätön infrastruktuuri voitaisiin parhaiten eriyttää myös muiden toimijoiden käyttöön. Ongelmat eivät välttämättä ole ratkaistavissa kilpailu- tai hankintasääntelyn keinoin vaan ne vaativat rakenteen ja kuntien menettelytapojen muuttamista esimerkiksi tilaaja/tuottaja -mallin suuntaan. Selvityksen lopputulokset eivät kuitenkaan ole käytössä vielä lausuntoajan loppuessa.

Lopuksi

Voimassa oleva sääntely on johtanut tilanteeseen, jossa markkinat eivät toimi optimaalisesti. Markkinapuutetilanteet ovat luoneet tarpeen TSV -palvelulle, ja tästä tulisi pyrkiä pois kohti toimivia markkinoita. Kohti markkinoita, jotka kannustavat yrityksiä taloudelliseen toimeliaisuuteen ja jotka luovat uusia liiketointamahdollisuuksia ja työpaikkoja. Jätealan markkinoiden avaamista ja toimivuutta edistäisi selvitys markkinoiden toimivuutta haittaavista vallitsevista ongelmista ja pullonkauloista sekä erilaisista vaihtoehdoista toimivuuden parantamiseksi. Samalla ministeriö ilmoittaa tukevuansa suunnitteilla olevaa jätealan markkinapaikkaa, ensi vaiheessa erityisesti kunnan toissijaisen vastuun piiriin kuuluvissa TSV -jätteissä.

Pekka Timonen
Osastopäällikkö

Tarja Sinivuori-Boldt
Erityisasiantuntija